

POSTANOWIENIE

Dnia 29 czerwca 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marta Romańska

w sprawie z powództwa A.M.
przeciwko Województwu [...] i Szpitalowi Chorób Płuc w S. Sp. z o.o. w S.
z udziałem interwenienta ubocznego Towarzystwa Ubezpieczeń i Reasekuracji [...] S.A. w W.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 29 czerwca 2018 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Okręgowego w G.
z dnia 10 maja 2017 r., sygn. akt III Ca [...] /17, III Cz [...] /17,

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) odstępuje od obciążenia powoda kosztami postępowania kasacyjnego na rzecz pozwanych i interwenienta ubocznego;**
- 3) przyznaje radcy prawnemu E.G. od Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w G. kwotę 1.200 (tysiąc dwieście) zł powiększoną o należny podatek od towarów i usług, tytułem wynagrodzenia za pomoc prawną udzieloną powodowi z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Obowiązkiem skarżącego jest sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w nawiązaniu do tych przesłanek (art. 398⁴ § 2 k.p.c.), gdyż tylko wtedy może być osiągnięty cel wymagań przewidzianych w art. 398⁴ § 2 k.p.c. Rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika z oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o których jest mowa w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Powód wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na jej oczywistą zasadność (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.), której upatrywał w „błędnej wykładni przepisów dotyczących odpowiedzialności zakładu leczniczego i pracujących w nim lekarzy za popełnione błędy medyczne” i w „wydaniu zaskarżonego orzeczenia w oparciu jedynie o część zebranego w sprawie materiału dowodowego”, a przepisami, w związku z wykładnią i stosowaniem których zarzuty te pozostają są art. 446 § 1 i 4 w zw. z art. 430 k.c. oraz art. 382 k.p.c.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalony jest pogląd, że uzasadnienie oczywistej zasadności skargi kasacyjnej jako przesłanki jej przyjęcia do rozpoznania wymaga powołania się na kwalifikowaną postać naruszenia zaskarżonym orzeczeniem przepisów prawa materialnego lub procesowego i przeprowadzania wyводу zmierzającego do jego wykazania. Oczywiście naruszenia ma miejsce wówczas, gdy jest ono widoczne *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia. O przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania nie decyduje przy tym samo oczywiste naruszenie konkretnego

przepisu prawa materialnego lub procesowego przez sąd, który wydał zaskarżone orzeczenie, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie orzeczenia oczywiście nieprawidłowego. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (por. orzecznictwo przytoczone w motywach postanowienia Sądu Najwyższego z 6 listopada 2012 r., III SK 16/12, nie publ.).

Skonfrontowanie uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z motywami zaskarżonego wyroku nie pozwala stwierdzić, żeby spełniona została przesłanka, na którą powołuje się skarżący. Sformułowane przez niego zarzuty nie uwzględniają bowiem charakteru i przesłanek decydujących o zasadności roszczenia ocenianego w niniejszej sprawie oraz ustaleń przyjętych przez Sąd Okręgowy za podstawę rozstrzygnięcia, a Sąd Najwyższy przy rozpoznawaniu skargi kasacyjnej byłby nimi związany (art. 398¹³ § 2 k.p.c.).

Powód dochodził w sprawie roszczenia mającego podstawę w art. 446 § 1 i 4 k.c., nie zaś w powołanym w ramach podstaw skargi kasacyjnej art. 4 ust. 1 ustawy z 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (tekst jedn. Dz.U. z 2017, poz. 1318). Art. 446 § 1 i 4 k.c. jest podstawą do zażądania naprawienia szkody polegającej na wydatkowaniu środków na leczenie i na pokrycie kosztów pogrzebu oraz na wynagrodzeniu najbliższym członkom rodziny krzywdy od sprawcy czynu niedozwolonego, który to czyn doprowadził do uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia, a następnie do śmierci określonej osoby. Dla skutecznego dochodzenia roszczeń mających podstawę w powołanych przepisach przez osoby, które wydatkowały środki na leczenie zmarłego, pokryły koszty jego pogrzebu (§ 1) oraz należące do kręgu mu najbliższych (§ 4) nie wystarczy ustalenie, że na jakimś etapie kontaktów między lekarzami zatrudnionymi w zakładzie leczniczym a ich pacjentem doszło do zdarzenia, które by można zakwalifikować jako naruszenie praw pacjenta, ale - na co zwrócił uwagę Sąd Okręgowy w motywach zaskarżonego wyroku - konieczne jest wykazanie, że konkretne, bezprawne działanie w stosunku do pacjenta doprowadziło do uszkodzenia ciała lub rozstroju jego zdrowia i następnie do jego śmierci.

W ramach zarzutu naruszenia przez Sąd Okręgowy art. 382 k.p.c. powód kwestionuje odwołanie się do wyników dowodu z opinii biegłych Collegium Medicum UJ i przyjęcie tej opinii za podstawę wyrokowania, „zapominając, jest to opinia medyczna a nie prawna”. W wyroku z 5 kwietnia 2017 r., II CSK 554/17, Sąd Najwyższy wyjaśnił, że przepis art. 382 k.p.c. ma charakter ogólnej dyrektywy określającej istotę postępowania apelacyjnego jako kontynuacji merytorycznego rozpoznania sprawy. Przepis ten może zatem stanowić usprawiedliwioną podstawę skargi kasacyjnej, jeżeli skarżący wykaże, że sąd drugiej instancji bezpodstawnie pominął część zebranego materiału oraz że uchybienie to mogło mieć wpływ na wynik sprawy. Skarżący nie wskazał na materiał dowodowy, który Sąd drugiej instancji miałby pominąć przy rozpoznawaniu sprawy. Ocena, czy śmierć córki powoda pozostawała w jakimkolwiek związku przyczynowym z ustalonym przebiegiem jej diagnozowania i leczenia wymagała nie tyle wiedzy o regulacjach prawnych obowiązujących w Polsce, ale o mechanizmach decydujących o zapadalności na choroby nowotworowe, przebiegu takich chorób oraz przyjętych procedurach ich wykrywania, diagnozowania i leczenia. Takiej wiedzy mogła Sądowi dostarczyć wyłącznie opinia biegłych lekarzy skoncentrowana na zagadnieniach medycznych, a nie prawnych.

W wyroku z 22 listopada 2017 r., IV CSK 3/17 (nieopubl.) Sąd Najwyższy wyjaśnił, że przypisanie odpowiedzialności za skutki zaniechania jest możliwe, gdy ustali się obowiązek oznaczonego działania, możliwość jego podjęcia przez osobę odpowiedzialną oraz to, że podjęte działanie mogłoby zapobiec powstaniu szkody. W niniejszej sprawie Sądy *meriti* nie ustaliły, żeby można było uniknąć następstwa w postaci śmierci córki powoda, gdyby nie doszło do podjęcia jej leczenia przeciw gruźlicy na oddziale chorób płuc, a zamiast tego wcześniej podjęto terapię przeciwnowotworową.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c., orzeczono jak w pkt 1.

O kosztach postępowania należnych pozwanym i interwenientowi ubocznemu orzeczono na podstawie art. 102 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c., zaś o wynagrodzeniu należnym pełnomocnikowi reprezentującemu

powoda z urzędu na podstawie § 2 ust. 1, § 4 ust. 1 i 3, § 8 pkt 5, § 16 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (Dz.U. poz. 1715).

jw

ał